

Міністерство освіти і науки України

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

РОБОЧА ПРОГРАМА
педагогічної практики аспірантів

Галузь знань	В-Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В10-Філософія
Кафедра	Філософії

Схвалено вченою радою

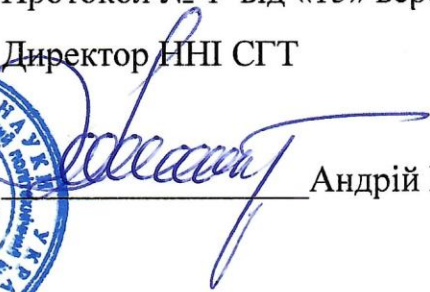
Навчально-наукового інституту

соціально-гуманітарних технологій

Протокол № 1 від «15» вересня 2026 р.

Директор ІНІ СГТ

 Андрій КІПЕНСЬКИЙ

Харків 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Робоча програма педагогічної практики аспірантів складена відповідно до Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Положення про педагогічну практику аспірантів та освітньо-наукової програми спеціальності В10-Філософія.

1.2. Педагогічна практика (далі практика) є складовою частиною професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності докторів філософії у вищій школі. Практика включає викладання дисциплін кафедри, організацію начального процесу студентів, методичну роботу за дисципліною, одержання навиків практичної діяльності викладача.

1.3. Мета практики – оволодіння аспірантами основами організації педагогічної та методичної діяльності у вищій школі.

Задачі практики:

- вивчення основ педагогічної роботи у вищій школі;
- придбання досвіду викладання дисциплін в умовах вищої школи;
- формування у аспірантів уявлень про педагогічну діяльність викладача в структурі вищої школи;
- вивчення методів та нових технологій педагогічної діяльності;
- підготовка та складання робіт методичного характеру (навчально-методичних посібників, посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспектів лекцій, практикумів, методичних вказівок та рекомендацій).

В результаті педагогічної практики аспірант повинен

Знати:

- правові та нормативні основи функціонування системи освіти;

- основні нормативні документи вищої освіти (освітня програма, навчальний план, робоча програма, індивідуальний план викладача тощо) та їх роль в організації навчального процесу;
- сучасні досягнення та тенденції розвитку наукового, навчально-методичного напрямку відповідної кафедри;
- основи навчально-методичної роботи у вищій школі;
- основи педагогічної культури та майстерності, сучасні педагогічні технології;
- заходи контролю та оцінювання знань студентів.

Вміти:

- виконувати методичну роботу з планування та організації навчального процесу;
- формувати загальну стратегію вивчення дисципліни;
- конкретизувати мету вивчення будь-якого фрагмента навчально-методичного матеріалу дисципліни відповідно до профілю спеціальності (спеціалізації);
- розробляти навчально-методичні матеріали для упровадження педагогічної діяльності, використовувати дидактичні методи навчання;
- планувати лекційні та практичні, складати завдання, тести;
- активувати діяльність студентів до навчання та практичної зацікавленості у відповідній спеціальності;
- реалізовувати систему контролю та оцінювання знань студентів, їх ступінь освоєння навчального матеріалу;
- аналізувати труднощі, що виникають під час педагогічної діяльності, їх рішення та попередження;
- орієнтувати та консультувати студентів під час роботи над проблемами світоглядного та філософського характеру, зокрема, при складанні ними розширеного плану відповідей, тез доповідей, статей тощо.

Володіти:

- методикою та технологіями проведення різних видів навчальних занять;
- правилами поведінки в аудиторію;
- технікою використання приладів, що застосовуються при проведенні занять із відповідної дисципліни;
- методикою самооцінки, самоаналізу результатів та ефективності проведення аудиторних занять;
- основами організації процесу подальшого вдосконалення педагогічної майстерності.

2. СТРОКИ Й ПОРЯДОК ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Проходження педагогічної практики на третьому році навчання є обов'язковим в обсязі, що вказаний у навчальному плані.

Базою практики є НТУ «ХПІ».

Організатором практики є кафедра філософії, яка здійснює підготовку доктора філософії за спеціальністю В10-Філософія.

Програма практики розроблюється керівником та затверджується на засіданні кафедри. Загальне керівництво та контроль за проходженням програми практики аспірантів покладається на завідувача кафедри. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики аспіранта здійснює науковий керівник .

На період практики аспіранти підпорядковуються усім правилам внутрішнього розпорядку та небезпечним методам праці, що встановлюються на кафедрі та інших підрозділах Університету стосовно до навчального процесу.

Науковий керівник аспіранта:

- узгоджує програму практики та календарні строки проведення (відвідування) занять із завідувачем кафедри, де проводиться підготовка докторів філософії;
- формулює задачі до самостійної роботи аспірантів на період практики, надає консультації;
- проводить необхідні організаційні заходи стосовно виконання програми практики та надає аспіранту допомогу, що пов'язана з проходженням практики та оформлення звіту.

Перед початком практики аспірант:

- спільно із науковим керівником відповідно до графіку навчального процесу визначає дати і форми проведення занять, тематику індивідуальних завдань залежно від педагогічного та наукового рівня підготовки аспіранта, ступеня виконання дисертації та інше.
- самостійно складає індивідуальний план проходження практики, який узгоджує з науковим керівником.

Аспірант, відсторонений від практики або робота якого була визнана незадовільною, вважається особою, що не виконала навчальний план.

2.1 Зміст практики

Педагогічна практика передбачає такі види робіт:

Види аудиторних робіт проведених аспірантом:

- ✓ семінарських;
- ✓ лекційних занять.

На період проходження практики аспіранта слід орієнтувати проведення занять за тематикою дисертаційної роботи або зв'язувати з можливістю подальшої викладацької діяльності.

Види навчально-методичних робіт:

- ✓ вивчення досвіду викладання провідними викладачами кафедри;
- ✓ розробка робочої програми навчальної дисципліни;

- ✓ підготовка матеріалів для проведення аудиторних занять навчальних дисциплін;
- ✓ складання принаймні однієї роботи методичного характеру, згідно із навчальної дисципліни, що викладається під час практики;
- ✓ участь в оцінюванні знань студентів (контрольні роботи, тести);
- ✓ проведення виховної роботи зі студентами;
- ✓ самостійне вивчення літератури, що присвячена викладацькій роботі, освітнім технологіям;
- ✓ ознайомлення з навчально-методичною та матеріально-технічною базою кафедри.

3. КОНТРОЛЬ ТА ЗВІТНІСТЬ

За результатами проходження практики аспірант надає кафедрі такі звітні документи:

- ✓ лист з індивідуального плану аспіранта (сторінка G Педагогічна практика. План та обов'язки);
- ✓ звіт про проходження педагогічної практики;
- ✓ відгук про проходження педагогічної практики.

Аспіранти, які мають науково-педагогічний стаж більше 3 років, виконують навчально-методичну роботу на посаду вищу, ніж ту, яку вони займали на час проходження практики.

На підставі наданих аспірантом документів на засіданні кафедри приймається рішення про проходження аспірантом практики та виставляється оцінка, яка фіксується у відомості та листку з індивідуального плану аспіранта (сторінка G Педагогічна практика. План та обов'язки).

Після звіту на кафедрі про проходження практики аспірант надає до відділу аспірантури листок з індивідуального плану аспіранта (сторінка G Педагогічна практика. План та обов'язки), який зберігається в особовій справі аспіранта.

Робочу програму педагогічної практики аспірантів розробили :

д. філос. н, проф. Яків ТАРАРОЄВ

к. філос. н, доц. Ольга ГОРОДИСЬКА

Затверджено на засіданні кафедри філософії від 28 серпня 2026 р.,
протокол № 1.

Зав. кафедри філософії, к. філос. н, доц. Ольга ГОРОДИСЬКА

Завідувач аспірантури Віктор ШАЙДА